Kaupunkiuudistus

KAJO 3.11.2026

Kaupunkiuudistus tarkoittaa toimintamallia, jolla vahvistetaan vanhojen asuinalueiden vetovoimaa, elinvoimaa ja viihtyisyyttä.

Tavoitteena on alueiden kokonaisvaltainen kehittäminen niiden lähtökohdista ja erityispiirteistä ammentaen.

Kaupunkiuudistuksen tavoitteet

ASUINYMPÄRISTÖ

Kaupunkiympäristö on viihtyisää ja asukkaiden tyytyväisyys alueeseensa kasvaa

Alueen asuntokanta on monipuolista

Alueet koetaan nykyistä turvallisemmiksi

ELINVOIMA

Nuorten työllisyysaste alueilla nousee

Harrastamisen olosuhteet ja mahdollisuudet paranevat alueella

KOULUTUS

Nykyistä useampi nuori suorittaa toisen asteen tutkinnon

Perusopetuksen oppimistulokset paranevat

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste nousee

OSALLISUUS

Asukkaiden kokemus osallisuudesta lisääntyy

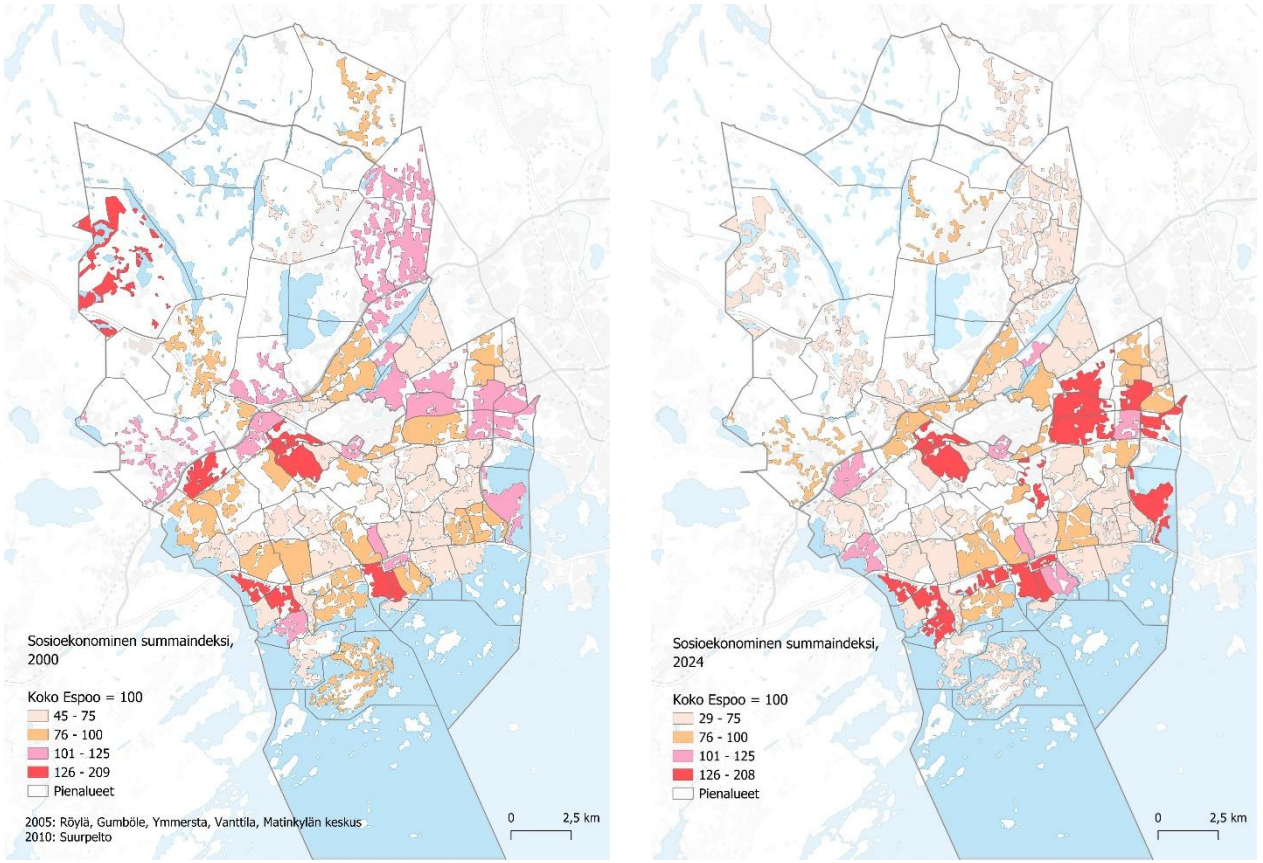
Mielikuvat alueesta muuttuvat positiivisemmaksi

Pilottialueet ja valintaperusteet

- Kaupunkiuudistuksen ensimmäisiksi kohdealueiksi esitetään Matinkylästä **Tiistilän**, **Matinkylän keskuksen** ja **Matinmetsän** alueita sekä Espoon keskuksesta **Suvelan** ja **Kirkkojärven** alueita.

- Pilottialueiden valinta perustuu väestökehitystä, sosioekonomista rakennetta, hyvinvointia, asumista, palvelutarpeita ja kehitystrendejä koskevaan tilannekuvaan.

- Kohteiksi valittiin vanhempia, riittävän laajoja ja toiminnallisesti yhtenäisiä alueita, joilla tunnistettu eriytymisriski yhdistyy käynnissä oleviin tai suunniteltuihin investointeihin ja realistiseen uudistamispotentiaaliin.

Espoon sosioekonominen summaindeksi vuosina 2000 ja 2024

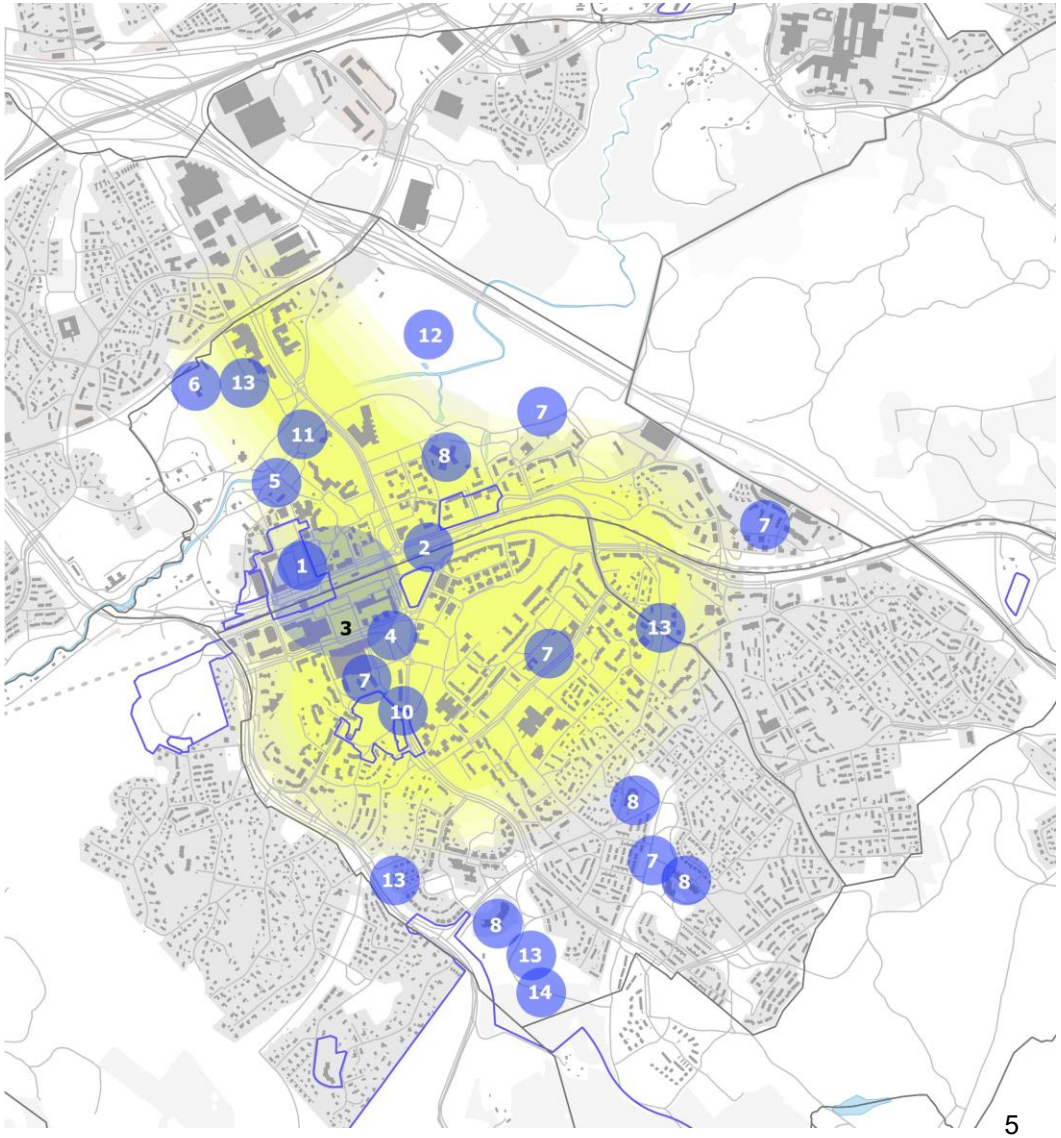
Mitä alueilla tehdään jo?
ESPOON KESKUS

Kaupunkiuudistuksen pilottialue

Esimerkkejä käynnissä olevista toimenpiteistä Kirkkojärvellä ja Suvelassa:

1. Espoolaistentalo
2. Kaupunkirata, Rantaradan baana
3. Espoontorin, matkakeskuksen ja Siltakadun ympäristön kehittäminen
4. Kahden uuden hypermarketin rakentaminen
5. Kirkkosillanpuiston ja Lakelanpuiston perusparannus
6. Kirkkoväärtinpuiston asemakaava-alueen katurakentaminen
7. Leikkipaikkaohjelman 2026-2036 mukaisia parannustoimenpiteitä
8. Koulun/päiväkodin peruskorjaus tai laajennus
9. Koulun pihan peruskorjaus
10. Kirstinsillan toteuttaminen
11. Espoonjoen kunnostus
12. Kirkkojärven tulvasuojelu, Kirkkojärven arvoniitty
13. Kotiseudun ulkoilupolut-ohjelman 2021-2030 mukaisia parannustoimenpiteitä
14. Espoonväylän suunnittelu välillä Puolarintie-Hösmärintie

Asemakaavoitus käynnissä

Mitä alueilla tehdään jo?
MATINKYLÄ

Kaupunkiuudistuksen pilottialue

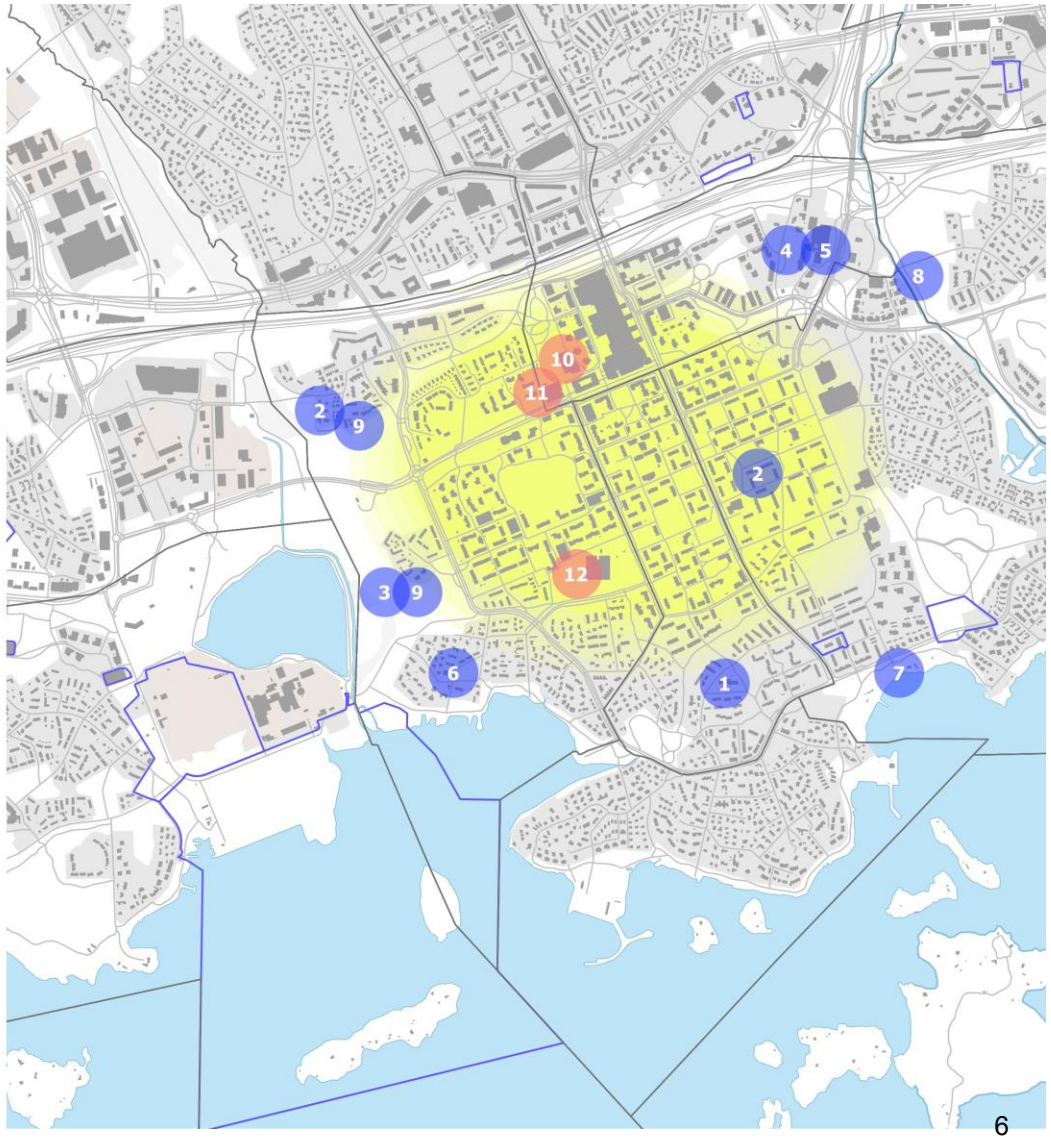
Esimerkkejä käynnissä olevista toimenpiteistä Matinkylän ympäristössä:

1. Päiväkodin peruskorjaus
2. Leikkipaikkaohjelman 2026-2036 mukaisia toimenpiteitä
3. Finnovikenin alueen puistosuunnittelu
4. Päiväkotihanke, uudisrakennus
5. Koulun peruskorjaus ja laajennus
6. Pyöräliikenteen parannuksia
7. Matinkylän uimarannan pukutilat, uudisrakennus
8. Gräsanniityn huoltorakennus
9. Kotiseudun ulkoilupolut-ohjelman 2021-2030 mukaisia parannustoimenpiteitä

Asemakaavoitus käynnissä

Esimerkkejä jo toteutuneista toimenpiteistä:

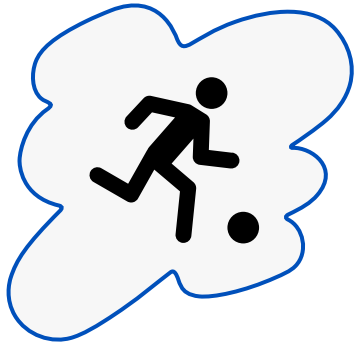
10. Matinkylän uimahalli
11. Matinkylän lukio
12. Tiistilän koulu ja päiväkoti

Toimenpidekokonaisuudet

ASUINYMPÄRISTÖ

ELINVOIMA

KOULUTUS

OSALLISUUS

TIETOPOHJA

Strategian ja ohjelmien linjaukset

Pitkän aikavälin kehittämistoimet

Nopeat toimenpiteet ja kokeilut

Eteneminen ja aikataulu

Vaihe 1: Tietopohja ja valmistelu

Rakennetaan kaupunkitasoinen segregaatiotietopohja, kuullaan pilottialueiden asukkaiden kehittämistarpeista ja kartoitetaan ulkoiset rahoitusmahdollisuudet.

Vaihe 2: Alueelliset toimenpideohjelmat

Laaditaan tietopohjan ja asukkaiden näkemysten perusteella aluekohtaiset toimenpideohjelmat vuonna 2027.

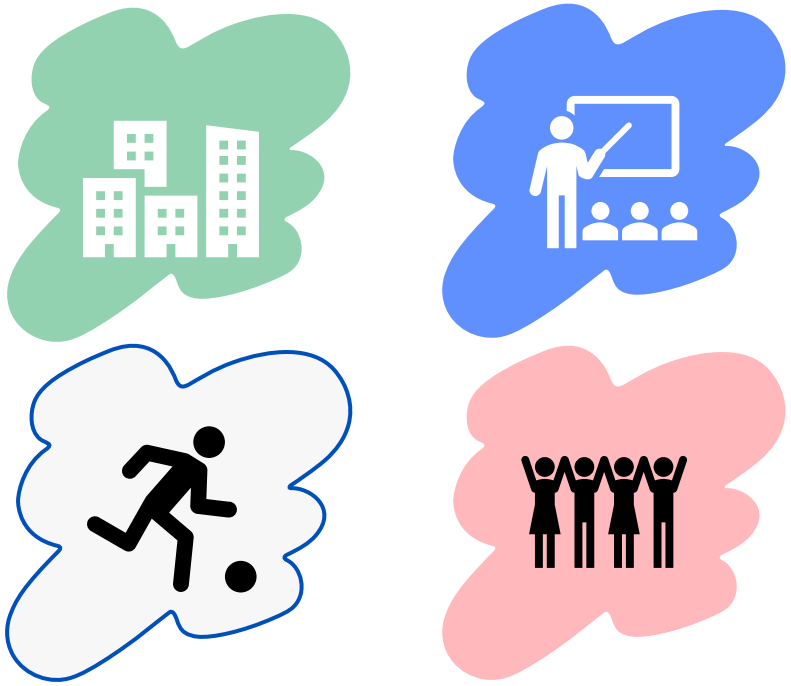
Vaihe 3: Toteutus ja kokeilut

Käynnistetään ensimmäiset toimenpiteet sekä nopeat kokeilut vuonna 2027.

Vaihe 4: Seuranta ja jatkokehittäminen

Arvioidaan vaikutuksia ja kokemuksia sekä tarkennetaan toimenpiteitä niiden perusteella.

Seuranta ja mittarit

- Uudistamisen vaikutuksia seurataan useilla eri mittareilla, mutta tavoiteltavan muutoksen eteneminen tiivistyy muutamaan keskeiseen indikaattoriin, jotka ovat
  - Asuntokannan monipuolisuus
  - Koettu turvallisuus ja asuinalueen viihtyisyys
  - Työllisyysaste
  - Väestön tulotaso
  - Muuttoliikkeen profiili
  - Lukioon päätyvien nuorten osuus
  - NEET-nuorten osuus
  - Lukuseula
  - Osallisuuden kokemus

Kaupunkiuudistuksen johtamismalli

- **Ohjaus.** KH:n EKY-jaosto asettaa pitkän tähtäimen periaatteet. Tasapainoisesti kasvava Espoo -kärkiohjelman ohjausryhmä vastaa ohjauksesta. Ohjelmapäälliköt tukevat yhteyttä ohjelman tavoitteisiin.
- **Kaupunkiuudistuksen toimeenpanotyö.** Kaksi koordinaattoria, kummallakin 50 % työajasta, kokoaa yhteistyötä ja valmistelee toimenpiteitä yhdessä kaupungin toimijoiden ja kumppanien kanssa. Yhteisessä valmistelussa täsmennetään toteutuksesta vastaavat tahot, aikataulu ja tarvittavat resurssit. Koordinaattorit huolehtivat sovittujen toimenpiteiden etenemisestä.
- **Seuranta ja ratkaistavat asiat.** Koordinaattorit kokoavat etenemisen ja esteet ohjausryhmälle sekä tuovat sille yhteistä linjausta vaativat asiat ja ratkaisematta jääneet ongelmat.

Nykyiset toimivaltuudet, resurssipäätökset ja esihenkilösuhteet säilyvät.

Kaupunkiuudistuksen edistäminen alueilla

Kaupunkiuudistuksen koordinaattorit
Kaksi henkilöä, kummallakin 50 % työajasta

Kokoavat yhteistyötä

Kaupungin toimijat, asukkaat, järjestöt ja yrittäjät yhteiseen tekemiseen.

Jalostavat ideoita

Yhdessä vaikuttaviksi toimenpiteiksi, jotka edistävät kärkiohjelman tavoitteita ja palvelujen saavutettavuutta.

Vievät käytäntöön

Huolehtivat tiedonkulusta ja sovittujen toimenpiteiden etenemisestä.

Pilotit: Matinkylä ja Espoon keskus

Toimintatapaa kehitetään ja laajennetaan kokemusten perusteella.

Tasapainoisesti kasvava Espoo -tilannekuva

Päivitetty 30.10.2026

Strateginen kehittäminen ja tietojohtaminen
Data-analytiikkakonsultti Marko Karttunen
Tutkimusjohtaja Minna Joensuu

Alueellinen eriytyminen ja sen seuranta Espoossa

Mitä eriytyminen tarkoittaa?

Kaupunkialueen sisällä samankaltaisessa sosioekonomisessa asemassa olevat tai samaan etniseen ryhmään kuuluvat asukkaat keskittyvät samoille asuinalueille.

Alueellisen eriytymisen juurisyyt

Taloudellinen eriarvoisuus eli eri väestöryhmien erilaiset mahdollisuudet työllistymiseen ja riittäviin tuloihin on eriytymiskehityksen juurisyy. Erot työllistymismahdollisuuksissa ja tuloissa heijastuvat ajan myötä asuinalueille.

Varhainen puuttuminen on tärkeää

Eriytyminen voi kaventaa asukkaiden koulutus- ja työmahdollisuuksia sekä osallisuutta. Vaikutukset korostuvat lapsilla ja nuorilla ja voivat näkyä vasta vuosikymmenten kuluttua. Eriytyminen on pitkäkestoinen ilmiö, jonka suuntaa on vaikea muuttaa.

Koko kaupungin seuranta

Yhteinen tietopohja auttaa tunnistamaan alueiden tarpeet, kohdentamaan toimia ja arvioimaan vaikutuksia.

Yhteinen tilannekuva rakentuu vaiheittain

Ensimmäinen vaihe

Esimerkiksi: Tulo- ja koulutustaso, työllisyys, toisen asteen koulutuspolut sekä työn ja koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret (NEET). Summaindeksi kuvaa suhteellista sosioekonomista asemaa.

Tulkintaa tukevat taustatiedot

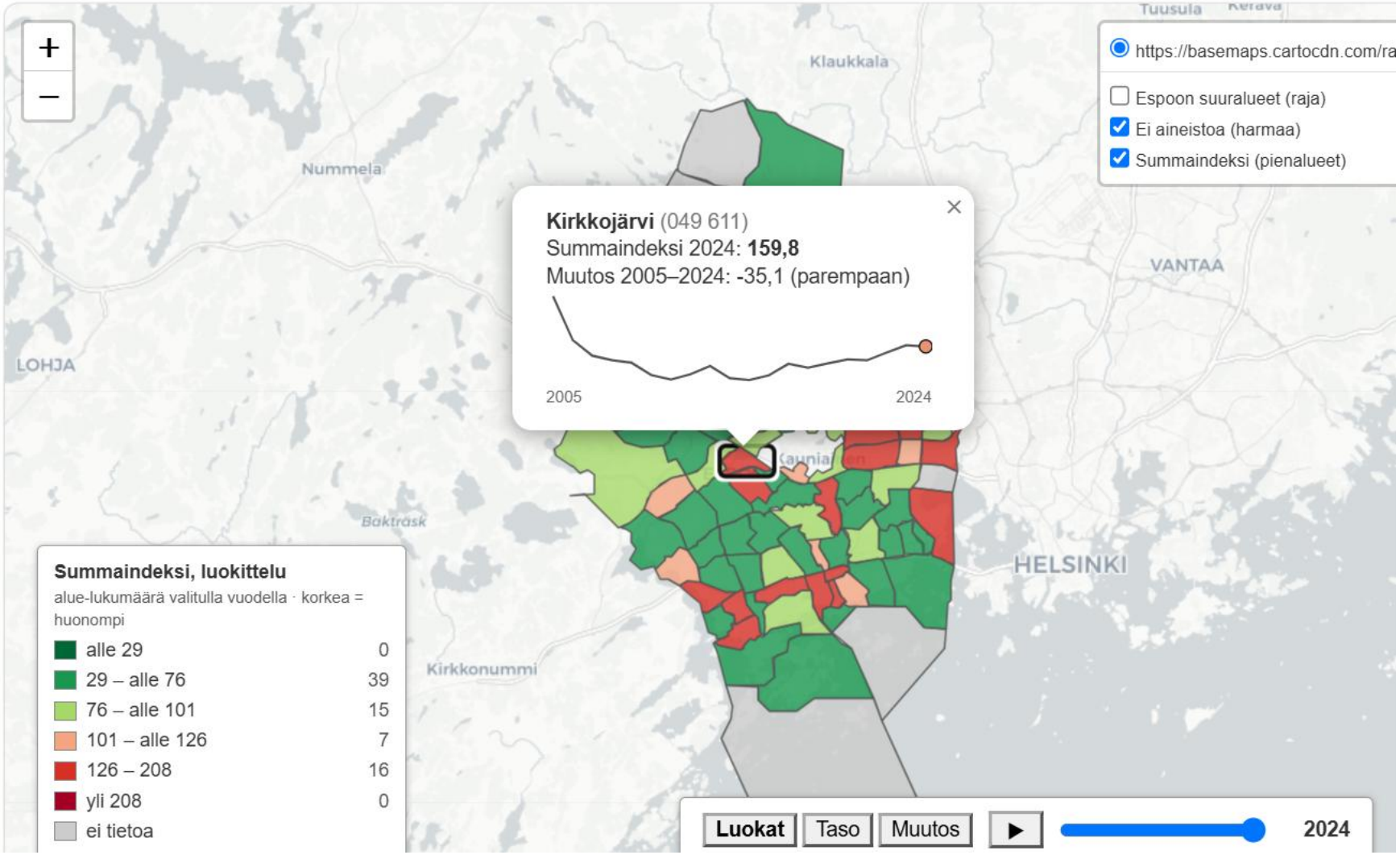
Väestö ja muuttoliike, perherakenne sekä asuminen auttavat ymmärtämään alueiden muutosta ja kohdentamaan toimia.

Tavoite: laajempi tietopohja

Palvelut ja saavutettavuus, hyvinvointi ja terveys, ympäristö ja turvallisuus sekä osallisuus ja asukaskokemukset. Rinnalle investoinnit ja kehittämistoimet.

Sosioekonominen summaindeksi ja sen tulkinta

Esimerkki vuosilta 2005–2024

Suhteellinen asema

Espoo = 100. Arvo yli 100 tarkoittaa, että indeksin osatekijöitä kasautuu alueelle keskimääräistä enemmän.

Kolme osatekijää

Pienituloisuus, työttömyys ja matala koulutustaso.

Muutoksen tulkinta

Indeksin lasku ei yksin osoita olojen parantuneen. Seuraamme osatekijöitä myös erikseen.

Alueellisen eriytymisen laajempi tietopohja

Tietopohjan tulee olla tarkkaan valittu, jotta kokonaisuus on hallittava ja ymmärrettävä.

Väestö ja muuttoliike
Väestökehitys, ikä- ja perherakenne, kieliryhmät ja muuttajien profiili

Asuminen ja asuntokanta
Hallintamuodot, huoneistotyypit, kohtuuhintaisuus ja rakennusten kunto

Toimeentulo ja työllisyys
Tulotaso ja pienituloisuus, työllisyys ja työttömyys

Koulutus ja nuoret
Toisen asteen koulutuspolut, NEET-nuoret ja koulutustaso

Hyvinvointi ja terveys
Koettu hyvinvointi, terveys ja alueelliset hyvinvointierot

Palvelutarpeet ja saavutettavuus
Palvelut ja joukkoliikenneyhteydet, matka-ajat palveluihin ja työpaikoille

Ympäristö ja turvallisuus
Viihtyisyys ja viheralueet, koettu ja rekisteröity turvallisuus

Osallisuus ja asukaskokemus
Yhteisöllisyys, asukastyytyväisyys ja alueen vetovoima

Investoinnit ja kehittämistoimet osaksi seurantaa

Nykytilan ja muutoksen seuranta

ESPOO
ESBO